

Oppgave 1) Organisering av næringsvirksomhet.

Peder Ås og Lars Holm ønsket å starte opp virksomhet som maskinentreprenører. De var i tvil om hvilken organisasjonsform som skulle velges for virksomheten. De var dog enige om at de skulle ha like stor innflytelse i selskapet og samme økonomiske risiko. Samtidig ønsket de å minimalisere den økonomiske risiko. De var også enige om at de skulle "skyte inn" så lite egenkapital som mulig i virksomheten.

Spørsmål 1.

Drøft og ta standpunkt til om virksomheten kan etableres som enkeltmannsforetak?

Spørsmål 2.

Hvilken organisasjonsform mener du Peder og Lars bør velge for virksomheten.

Forutsett i fortsettelsen at de valgte å etablere aksjeselskap (Entreprenørene AS).

Spørsmål 3.

Er aksjeselskap revisjonspliktig?

Lars mente ellers at det burde vedtektsfestes at bare slektninger i første eller andre arvegangsklasse skulle kunne være aksjonærer i selskapet og at ingen enkeltperson skulle kunne eie mer enn 50 % av aksjene.

Spørsmål 4.

Drøft og ta standpunkt til om det kan inntas bestemmelser i vedtektene om hvem som skal kunne være aksjonærer i selskapet og om eierbegrensninger.

Peder eide fra før en eldre gravemaskin. Han ville bruke verdien av denne som innskutt aksjekapital.

Spørsmål 5.

Redegjør kort for hvilke regler som gjelder for innskudd av aksjekapital i annet enn penger.

Forutsett at Peder og Lars opprettet stiftelsesdokument inneholdende vedtekter i samsvar med loven. Dokumentet ble undertegnet av stifterne den 1. mars.

Spørsmål 6.

Drøft og ta standpunkt til om selskap nå er lovlig stiftet.

Som daglig leder i Entreprenørene AS inngikk Peder avtale med Maskinsalg AS om kjøp av ny gravemaskin til kr. 1.000.000. Dette ble gjort før selskapet var registrert i foretaksregisteret.

Spørsmål 7.

Drøft og ta standpunkt til hvem som er forpliktet av avtalen i forhold til Maskinsalg AS.

Den 16. juni sendte Peder og Lars nødvendige registreringsdokumenter til foretaksregisteret.

Spørsmål 8.

Kan selskapet registreres i foretaksregisteret?

Drøftingsoppgave 2) Organisering av næringsvirksomhet

Bilsalg AS hadde 4 aksjonærer – Marte Kirkerud, Anne Moe, Peder Ås og Lars Holm – som alle eide 25 % hver av aksjene. De fire aksjonærene utgjorde selskapets styre, med Lars som styreleder. Samlet aksjekapital var kr. 400.000, og hver aksje var pålydende kr. 1.000.

Vedtektene inneholdt ingen særlige regler om overdragelse / eierskifte av aksjer. Selskapets formål var i vedtektene oppgitt til ”salg av nye og brukte biler, reparasjon av biler og annen virksomhet som står i forbindelse med dette”. Ole Vold var daglig leder i selskapet, som hadde 10 ansatte. Årlig omsetning hadde de siste år vært om lag 12 mill. kroner. Selskapet drev sin virksomhet fra leide lokaler i Lillevik.

Marte Kirkerud ville overdra 10 aksjer til sin sønn – Trond. De øvrige aksjonærene mente at slik overdragelse krevde samtykke av selskapets styre. Marte var ikke enig i dette.

Spørsmål 1.

Drøft og ta standpunkt til om overdragelse av aksjene til Trond krever styrets samtykke.

De øvrige aksjonærer hevdet også at overdragelsen av aksjene utløste forkjøpsrett. Marte bestred også dette.

Spørsmål 2.

Drøft og ta standpunkt til om de øvrige aksjonærer har forkjøpsrett til aksjene som Marte ønsker å overdra til Trond.

De siste par år hadde selskapet hatt betydelig overskudd. Anne og Lars mente at selskapet burde kjøpe en næringseiendom som virksomheten kunne drives fra. På den måte kunne det bygges opp verdier i selskapet. Marte og Peder var ikke enig i at selskapet skulle kjøpe egne lokaler. De mente at aksjonærene var best tjent med at selskapet genererte årlige overskudd som kunne utbetales aksjonærene som utbytte. De var ikke interessert i at det skulle bygges opp verdier i selskapet som reduserte det årlige utbytte. Arealbehovet til selskapet fordelt på utsalg, verksted og kontor var samlet 500 kvm. Den eneste tilgjengelige eiendom i Lillevik var 1.000 kvm. 500 kvm var leid ut til solide leietakere, mens de resterende 500 kvm var disponible for bruk til Bilsalg AS. Selger av lokalene var fetter til Lars.

I styremøte stemte Anne og Lars for at Bilsalg AS skulle kjøpe lokalene, mens Marte og Peder stemte mot.

Anne og Lars mente at det var truffet gyldig beslutning om at Bilsalg AS skulle kjøpe lokalene. Marte og Peder bestred dette. De mente at beslutningen ikke hadde tilstrekkelig flertall. De mente også at styrets beslutning ikke var gyldig på grunn av inhabilitet. Endelig mente de at avgjørelsen var i strid med selskapets formål ettersom eiendommen var større enn det selskapet selv hadde brukt for.

Spørsmål 3.

Drøft og ta standpunkt til om styrets avgjørelse om kjøp av lokaler på 1.000 kvm. er gyldig. (Alle anførsler skal drøftes)

Ole Vold la frem forslag for styret om at selskapet skulle anskaffe en hydraulisk løftearm til verkstedet. Kostnadene til denne var stipulert til kr. 350.000. Styret mente at dette var for dyrt, og det ble besluttet at styret senere skulle ta endelig stilling til slik anskaffelse. Like etter fikk Ole tilbud om å kjøpe tilsvarende løftearm til kr. 250.000. På det tidspunkt var alle styremedlemmene i Japan i forbindelse med reise arrangert av en bilimportør. Det var ikke mulig for Ole å få tak i noen av styremedlemmene. Han tok derfor selv avgjørelsen om at Bilsalg AS skulle kjøpe løftearmen for kr. 250.000, og på vegne av selskapet inngikk han avtale med leverandøren om slikt kjøp. Da styrets medlemmer kom tilbake fra Japan og fikk vite om avtalen Ole hadde inngått, tok de straks kontakt med selger og hevdet at Bilsalg AS ikke var bundet av Oles kjøp av løftearmen. Selger på sin side mente at selskapet var bundet.

Spørsmål 4.

Drøft og ta standpunkt til om Bilsalg AS er bundet av avtalen Ole hadde inngått om kjøp av løftearm til kr. 250.000.

Jan Johansen var ansatt som verksmester på verkstedet til Bilsalg AS. En dag ble han oppsøkt av en person som solgte et instrument som på en enkel måte kunne simulere lufttrykket for biler som kjørte forskjellige hastigheter. Instrumentet kostet kr. 20.000. Jan var fascinert av instrumentet og inngikk avtale på vegne av Bilsalg AS om kjøp av ett måleinstrument. Da Ole – daglig leder – fikk vite om dette, ble han ergerlig etter som instrumentet var totalt unyttig for den virksomhet Bilsalg AS drev. Han henvendte seg derfor straks til selgeren og mente at Bilsalg AS ikke var bundet av avtalen.

Spørsmål 5.

Drøft og ta standpunkt til om Bilsalg AS er bundet av Jans avtale om kjøp av instrumentet om simulering av lufttrykk.

Drøftingsoppgave 3) Organisering av næringsvirksomhet

Marte Kirkerud, Peder Ås og Lars Holm var deltakere i selskapet Bygningsvedlikehold ANS. Selskapets formål var ”kjøp, renovering og salg av boligeiendommer samt virksomhet som står i forbindelse med dette”. Ellers inneholdt ikke selskapsavtalen annet enn det som kreves etter selskapsloven. Det var heller ikke bestemt om deltakerne var forpliktet til å gjøre innskudd i selskapet. Peder og Lars var byggmestere og arbeidet i selskapet med renovering av eiendommer som ble kjøpt. Martes bidrag i selskapet var at hun hadde finansiert verktøy og utstyr for øvrig som var nødvendig for samlet kr. 250.000. Verken Peders og Lars arbeid i selskapet eller Martes finansieringsbistand var omtalt i selskapsavtalen, men fremgikk av en avtale direkte mellom de tre selskapsdeltakerne. I avtalen var det også bestemt at Marte skulle være ansvarlig for 50 % av underskuddet i selskapet, mens Peder og Lars skulle være ansvarlig for 25 % hver. Avtalen var ikke registrert i foretaksregisteret.

Peder og Lars mente at selskapet hadde behov for en ny dreiebenk som kunne brukes til bearbeidelse av gammelt reisverk. Dreiebenken kostet kr. 50.000. Det ble avholdt selskapsmøte hvor alle deltakerne deltok. I møte stemte Peder og Lars for anskaffelse, mens Marte stemte mot. Peder og Lars mente at det nå var truffet gyldig bestemmelse om at selskapet skulle skaffe seg ny dreiebenk.

Spørsmål 1.

Drøft og ta standpunkt til om det er truffet gyldig bestemmelse om anskaffelse av ny dreiebenk.

Forutsett at det ikke er truffet gyldig bestemmelse om slik anskaffelse.

Likevel oppsøkte Peder og Lars en forhandler. På vegne av Bygningsvedlikehold ANS bestilte de en dreiebenk. Da Marte fikk kjennskap til dette, oppsøkte hun forhandleren og mente at Peder og Lars ikke hadde rett til å foreta bestillingen, og at bestillingen (avtalen) derfor ikke var bindende for Bygningsvedlikehold ANS.

Spørsmål 2.

Drøft og ta standpunkt til om Peder og Lars har rett til å bestille dreiebenk på vegne av Bygningsvedlikehold ANS.

Forutsett at de ikke har rett til å foreta slik bestilling.

Spørsmål 3.

Drøft og ta standpunkt til om selskapet er bundet av bestillingen (avtalen).

Forutsett at selskapet er bundet av avtalen. Dreiebenken ble levert. Avtalen forutsatte at betaling skulle skje senest 30 dager etter levering. Betaling skjedde ikke til fastsatt frist, og 14 dager etter betalingsfristens utløp krevde leverandøren hele beløpet av Marte. Hun bestred at hun var pliktig til å betale. For det første hevdet hun at det var Peder og Lars som hadde foretatt kjøp av dreiebenken mot hennes vilje. For det annet mente Marte at hun under enhver omstendighet bare var forpliktet til å betale 50 % av kjøpesummen.

Spørsmål 4.

Drøft og ta standpunkt til om Marte er pliktig til å betale kjøpesummen for dreiebenken.

Forutsett at Marte er pliktig til å betale og at hun betalte.

Marte var etter hvert blitt lei av opptredenene til Peder og Lars. Hun ønsket derfor å selge sin andel til Ole Vold. Det var vel kjent at Ole hadde penger, men få kjente til hvor pengene kom fra. Han var kjent som en "hard" forretningsmann.

Marte mente at hun hadde rett til å selge sin andel. Peder og Lars motsatte seg slikt salg.

Spørsmål 5.

Drøft og ta standpunkt til om Marte har rett til å selge sin andel i Bygningsvedlikehold ANS til Ole, eller om Peder og Lars har rett til å motsette seg slikt salg.

Forutsett at Marte ikke har rett til å selge sin andel. Med fortsatt deltakelse i selskapet var Marte bekymret for at hun skulle hefte for flere forpliktelser som Peder og Lars pådro selskapet mot hennes vilje. Hun tilskrev derfor alle kjente forretningsforbindelser og meddelte at hun for ettertiden ikke var ansvarlig for forpliktelser som Peder og Lars pådro Bygningsvedlikehold ANS mot hennes vilje.

Spørsmål 6.

Drøft og ta standpunkt til om Martes varsel til forretningsforbindelsene kan medføre at hun ikke vil hefte for fremtidige forpliktelser mellom Bygningsvedlikehold ANS og vedkommende forretningsforbindelser.

På grunn av den situasjonen som var oppstått mellom deltakerne, ønsket Marte straks å tre ut av selskapet. Peder og Lars mente at Marte bare kunne tre ut av selskapet med 6 måneders varsel.

Spørsmål 7.

Drøft og ta standpunkt til om Marte har rett til å tre ut av selskapet straks, eller om hun må vente i 6 måneder.